

ENAGrup – Enflasyon Araştırma Grubu

Temmuz 2021 , Ekonomik Analiz

03 Ağustos 2021

Fiyatlar genel seviyesindeki artışlar son günlerde yaşanan hem iç hem de dış faktörler sebebiyle daha önce eşi benzeri zor görülen enflasyon oranlarını bizlere göstermektedir. Temmuz 2021 döneminde aylık olarak %4,89 düzeyinde artan fiyatlar genel seviyesi bu bağlamda değerlendirilecektir.

Dış Faktörler;

Öncelikle tüm dünyayı kasıp kavuran COVID salgınının delta versiyonu ile birlikte fiyatlar seviyesindeki hareketlerin tekrar yükselişe geçmesi tüm dünyadaki enflasyon artışlarına katkıda bulunmaktadır. Örneğin, Almanya özelinde 1980'lerden beri görülen en yüksek enflasyon rakamlarını bu ay içerisinde tecrübe etti. ABD ekonomisinde ise yıllık % 5,4 gibi bir enflasyon rakamını görmek bir diğer şaşırtıcı bilgi oldu. Haliyle en büyük ekonomik güce sahip bölgelerde oluşan bu enflasyon oranlarındaki artışın önümüzdeki dönemde küresel ve bölgesel para politikalarını sistemik olarak etkilemesi beklenmektedir.

Dünyadaki para politikasının değişeceği beklentisinin piyasalar tarafından yeni yeni okunmaya başladığı bir dönemin başında olabileceğimiz ve ABD nezdinde faiz indirim sezonunun bittiğini, bu haftaki FOMC toplantısından gelen bilgiler ile edinmiş olduk. Fed (ABD Merkez Bankası), ne kadar faizleri sabit tutsa da, önümüzdeki dönemlerde oluşacak enflasyon oranındaki artışlara göre faiz artırımını gündeme alabileceğini, henüz fiyatlar seviyesindeki artıştan etkilenmediklerini dile getiriyor. Kaldı ki, temel hedefinin %2 dolaylarında bir enflasyon beklentisi olduğunu düşünürsek, %5,4 oranının tecrübe edilmesi beklenen değerden sapan ciddi bir artış ifade ettiği ortadadır.

Emtia piyasaları tarafından bakacak olursak, ham petrolün bu ayın en önemli rallilerinden birini gerçekleştirdiğini görüyoruz. OPEC toplantısından çıkan 2022 sonrası arz artışı haberi gelmesine rağmen fiyatlar seviyesinde yaşanan bu yükseliş, esasen enflasyonun küresel düzeyde artışına karşı piyasaların oluşturduğu bir tepki olarak görülüyor. En son 2018 senesinde 70 \$ fiyatlamalarının üzerinde seyreden petrol fiyatlarının, ülkemiz açısından enflasyonu arttırıcı etkisi önümüzdeki dönemde de devam edecektir.

Altın tarafında bu yıl oluşan fiyat hareketlerinin geçen yıla oranla geride kalması, bir bakıma rezerv para sahibi ülkelerin M3 para arzı artışını bir nebze olsa da yavaşlatmaları ile oluşmuştu. Bu ay içinde görülen yükseliş ise, aynı petroldeki gibi, küresel olarak beklenen enflasyon artışlarına göre piyasaların oluşturduğu tepkilerde kendini göstermiştir. Merkez Bankası rezervlerindeki altın miktarını göz önüne alırsak, kısa süreli dolar bazında düşüş hareketlerini de bu bağlamda pozitif açıdan bilançoya yansıyan hareket olarak görebiliriz.

Dolar endeksi hareketlerinde FOMC toplantısı sonrasında kısa vadeli olarak düşen bir seyir gözlemledik. Faizler tarafında gelen sabit kalınması kararının olumlu etkisinin ABD borsalarında olumlu bir seyir oluşturması, dolar endeksindeki düşüşü ve ABD tahvil faizlerine olan talebi arttırması ile gerçekleşti. Tahvil faizlerindeki düşüş seyrinin haliyle sıcak paraya bağımlı coğrafyalarda yaratacağı olumsuz etkiyi de burada eklemek gerekmektedir.

İç Faktörler;

Özellikle ülkemizde TÜFE ve ÜFE arasındaki farkın giderek artması, Merkez Bankası nezdinde yapılan toplantı ile de enflasyon rakamlarının yükseliş eğiliminde olduğunun ifade edilmesi ve beklenti seviyesinin önümüzdeki dönem için yükseltilmesi ile teyit edilmiş oldu.

Zaten para politikasındaki **faizlerin sabit tutulması kararına** da bu açıdan bakmak faydalı olacaktır. Küresel iklim krizi ve son günlerde ülkemizde yaşanan yıkıcı yangınların etkisinden dolayı tarım ürünlerindeki fiyat artışlarının önümüzdeki dönem içinde fiyatlar seviyelerinin artmasına sebep olacağı beklenebilir.

Afet bölgelerinde yapılacak kamu harcamaları artışın bilançoya ek yükler getireceği ve turizmde salgın sebebiyle istenilen gelirlerin önceki senelere göre düşük kalacak olmasının yanında, delta varyantının yayılma olasılığı kapsamında tekrarlanacak olan kapanma kararlarının alınabilme olasılığı da yadsınamaz nitelikteki durumlardır.

Türkiye ekonomisi yönetiminde üretken maliye politikalarından uzak durulması, para politikası araçlarının etkinliğinin azalması ve iç ve dış borç seviyesindeki seviye ve oynaklıktaki artışlar, önümüzdeki dönem ekonomik değerlerin ölçülmesinde en önemli etkenler olacak gibi...

ENAGRUP tüm bu süreçleri detaylı olarak incelemeye devam edecektir.

Saygılarımızla,

ENAGrup – Enflasyon Araştırma Grubu

- Twitter : <https://twitter.com/ENAGRUP>

- Web : <http://enagrup.org/>

Yasal Uyarı: Bu dokümanda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme ve yorum güvenilir olduğu düşünülen kaynaklardan elde edilmiş olup, ENAGrup tarafından burada sunulan bilgilerin doğruluğu ve bütünlüğü konusunda makul özen gösterilmiş olmakla beraber, olabilecek hatalar ve eksikliklerden ENAGroup sorumlu değildir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez ve söz konusu içerik haber verilmeksizin çıkarılabilir veya değiştirilebilir. Burada yer alan bilgiler aksi belirtilmedikçe ENAGrup'un sahip olduğu enflasyon hesaplama yöntem ve metodolojisi ile diğer kişisel görüşlerine dayanmaktadır. **Mevcut yöntem ve metodolojinin tüm telif hakları ENAGroup tarafından alınmış ve patent işlemleri sürmekte olup, bu yöntem ve metodoloji patent koruma kanunu kapsamında korunmaya alınmıştır. Mevcut metodoloji ve yöntemin aynı/benzer isim ile kullanılması, pazarlanması veya maddi kazanç edilmeye çalışılması durumunda, ENAGroup Türk Patent ve Marka Kurumu'nun patent mevzuatından doğan kanuni haklarını saklı tutar. Tüm hakları saklıdır.**